

Réamhrá

Maidin mhaith daoibh go léir agus fáilte romhaibh chuig Comhdháil Bhliantúil 2023. Tá a fhios agam go bhfuil gach duine anseo ag smaoineamh ar maidin faoi na heachtraí a tharla Déardaoin gar don áit seo. Tá a fhios agam go dtuigfidh tú go bhfuil srianta ar an méid is féidir liom a rá. Cheapamar, áfach, go raibh sé tábhachtach dul ar aghaidh le hócáid an lae inniu agus tá áthas orainn go raibh an oiread sin agaibh in ann é a dhéanamh. Tá rannpháirtithe againn ón mBarra, ó Aturnaetha Stáit, ó m'Oifig agus ón nGarda Síochána, ó ghníomhaireachtaí imscrúdaithe agus stáit eile, ó ranna Rialtais agus ón tsochaí shibhialta. Ba mhaith liom fáilte a chur roimh an Ard-Aighne anseo ar maidin chomh maith le hiar-Stiúrthóirí Ionchúiseamh Poiblí, Claire Loftus agus James Hamilton.

San óráid seo ar maidin, táim chun tagairt a dhéanamh ar dtús ar chuid de théamaí na comhdhála agus ansin labhairt níos ginearálta faoi roinnt dúshlán straitéiseach atá romhainn mar ionchúisitheoirí i láthair na huaire agus conas a d'fhéadfaimis dul i ngleic leis na dúshlán sin.

Ceann de na cúiseanna go bhfuil an ócáid seo chomh tábhachtach do m'Oifig ná gurb é an deis is mó atá againn i rith na bliana bualadh leis an oiread sin comhghleacaithe ó gach cearn den chóras chun machnamh a dhéanamh le chéile ar chuid de na dúshlán agus na deiseanna atá romhainn inár gcuid oibre. Mar gheall ar dhéine na leibhéal gníomhaíochta sna cúirteanna i láthair na huaire, ní raibh sé riamh níos tábhachtaí go dtógfaimid in am chun an pictiúr mór a mheas agus chun iarracht a dhéanamh breathnú ar an obair a dhéanaimid le chéile trí lionsa straitéiseach.

Sonraí Digiteacha

Mar sin, ag tosú ar dtús ar fhóin phóca. Má bhí mé chun nuálaíocht amháin a aithint le deich mbliana anuas nó mar sin a d'athraigh nádúr an méid a dhéanaimid sa chóras dlí coiriúil, is é forbairt an fhóin chliste é. Mar is eol dúinn go léir anseo tá fianaise ó fhóin chliste nó ó ghléasanna digiteacha eile i gceist le formhór na gcásanna anois. Is uirlis ann féin é le haghaidh gníomhaíocht choiriúil agus foinse fianaise agus faisnéise a d'fhéadfadh a bheith ábhartha ná mar is féidir a bheith comhthacaíoch nó saoradh ó mhilleán.

Tá iomadú na sonraí digiteacha tar éis méid agus nádúr an ábhair a bhailítear ag céim imscrúdaithe a athrú go hiomlán; nach mór a mheasúnú agus cinneadh á dhéanamh maidir le hionchúiseamh a dhéanamh; athbhreithniú ag an nochtadh agus ansin cuireadh i láthair é ar deireadh ag céim na trialach. Roinnt cásanna mar is eol dúinn fóin phóca éagsúla ina bhfuil na céadta mílte teachtaireachtaí a d'fhéadfadh a bheith ábhartha chomh maith le taifid ghlaonna, grianghraif, físeáin, teachtaireachtaí meán sóisialta nó sonraí suímh ábhartha. Eascraíonn ceisteanna praiticiúla, teicniúla, dlíthiúla agus beartais as seo ar fud an chórais maidir le conas déileáil leis an méid sonraí seo. Tá lúcháir orm go bhfuil Sean Guerin, Abhcóide Sinsir, chun labhairt linn inniu faoi mar a sheasann cúrsaí faoi láthair maidir le cuid de na saincheisteanna dlí atá i gceist.

Ar leibhéal praiticiúil, tá sé tábhachtach go gcruthaímid comhthuiscint faoi cé atá freagrach as an méid a dhéanamh – go háirithe idir imscrúdaitheoirí, agus an tseirbhís ionchúisimh. Le bliain anuas táimid ag obair leis an nGarda Síochána chun cleachtais fheabhsaithe a leabú maidir le sonraí fón póca a chur in iúl. Táimid ag obair leis na Gardaí freisin chun na réitigh theicniúla is oiriúnaí a aithint chun tacú le ceistiú na sonraí seo.

Mar thoradh ar iomadú sonraí digiteacha, is gá cothromaíocht a bhaint amach idir cearta príobháideachais agus cearta cosanta sonraí, agus leas an phobail in ionchúiseamh cionta coiriúla agus go deimhin cearta trialach córa. Mar is eol dúinn, tá roinnt céimeanna sa phróiseas ina dtiteann na cearta iomaíochas seo san áireamh uaireanta – ag céim chaomhnaithe na sonraí; tráth a ndéantar fianaise a chuardach agus a urghabháil; agus ag céimeanna an nochta agus ansin ag céimeanna na trialach.

Sonraí Digiteacha – Sonraí a Chaomhnú

Tá saincheisteanna tábhachtacha prionsabail i gceist. I dtéarmaí an-ghinearálta, is féidir leis na hImscrúdaitheoirí agus na hIonchúisitheoirí níos saineúla a bheith i ndáil le caomhnú, urghabháil agus nochtadh sonraí, ansin is amhlaidh is fearr is féidir linn cearta príobháideachais duine cúisithe, íospartaigh nó tríú páirtí a chosaint. Ach ar ndóigh i saol ina bhfuilimid ag déileáil leis na milliúin taifead, tá fíordheacrachtaí praiticiúla ann maidir le bheith sonrach faoi na rudaí a d'fhéadfadh a bheith ábhartha. Tá an dúshlán sin thar a bheith géar nuair a d'fhéadfadh sé nach ndearnadh coir nó nár tháinig sé chun solais go fóill. Bhí sé seo i gcoirlár roinnt breithiúnas coinneála sonraí i gCúirteanna Breithiúnais an AE, lena n-áirítear an cás Éireannach Dwyer v. Coimisinéir an Gharda Síochána nuair a chinn Cúirt Bhreithiúnais an AE go raibh coinneáil neamh-idirdhealaitheach sonraí ag sárú na Cairte um Chearta Bunúsacha ach go bhféadfadh sé a bheith ceadaithe i gcúinsí áirithe a iarraidh go gcoinneofaí sonraí maidir le daoine atá faoi dhrochamhras nó láithreacha ar leith. Mar is eol dúinn, d'áitigh Éire nach mbeidh Imscrúdaitheoirí ar an eolas go ginearálta sula dtagann coir thromchúiseach chun solais gur gá gluaiseachtaí gutháin duine a rianú.

Sonraí Digiteacha – Céim an Chuardaigh agus na hUrghabhála

I gcomhthéacs an dara céim a luaigh mé – cuardach agus urghabháil, tá breithniú á dhéanamh ag na Cúirteanna freisin ar an leibhéal saineúlachta a theastaíonn nuair atá imscrúdaitheoirí ag lorg údarú chun cuardach agus urghabháil a dhéanamh. Le déanaí, i gcás an Stiúrthóir Ionchúiseamh Poiblí v Quirke, d'aithin an Chúirt Uachtarach idirdhealú idir áiteanna fisiciúla agus an spás digiteach ina leith seo.

Tá tírdhreach dlíthiúil ag athrú de bharr na ré digití seo agus níl aon amhras ach go bhfuil castacht na saincheisteanna atá i gceist ann. Idir an dá linn, le roinnt blianta anuas, cé go ndéanann na cásanna seo a mbealach trí na cúirteanna, bhí argóintí fada a bhaineann le hinghlacthacht fianaise fón póca agus sonraí digiteacha eile ina ngné de go leor trialacha. Ó thaobh chearta an duine de, tá sé ríthábhachtach go mbeadh cinnteacht ann d'imscrúdaitheoirí go bhfuil na cumhachtaí a fheidhmíonn siad ag teacht leis an dlí náisiúnta agus Eorpach agus gur féidir leo paraiméadair bheachta na gcumhachtaí sin a bheith ar eolas acu – mar shampla, nuair is iomchuí barántas cuardaigh a úsáid nó cathain ba cheart ordú táirgthe a úsáid; cé chomh sonrach is gá a bheith sa bharántas cuardaigh sin; nó conas déileáil le hábhar a bhfuil pribhléid á dearbhú ina leith.

Tuigim an obair thábhachtach atá ar siúl ag leibhéal beartais chun aghaidh a thabhairt ar na saincheisteanna seo. Bhí an tAcht um Choinneáil Sonraí (Leasú), 2022 againn chun freagra a thabhairt ar rialuithe Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh, lena n-áirítear i gcás Uí Duibhir, maidir le coinneáil sonraí. Tá a fhios agam go bhfuil obair ar bun freisin chun aghaidh a thabhairt ar chuid de na saincheisteanna níos leithne le dréachtú Bhille an Gharda Síochána (Cumhachtaí). Ar leibhéal an Aontais, beidh an Rialachán agus an Treoir maidir le R-Fhianaise a bheidh i bhfeidhm ó mhí Feabhra 2026 ina chúis le hOrdú Táirgeachta Eorpach nua chun Fianaise a Thabhairt ar Aird agus Ordú Caomhnaithe Eorpach agus cuirfear rialacha comhchuibhithe ar fáil maidir le fianaise leictreonach a bhailiú.

Sonraí Digiteacha - Céim an Nochta

Bhí tríú céim ann a luaigh mé thuas – céim an nochta. Mar chuid dár n-oibleagáidí nochta, is gá uaireanta dianfhaisnéis phearsanta atá i dtaifid chomhairleoireachta, leighis agus oibre sóisialta a mheas agus go deimhin ar na fóin phóca atá luaite cheana féin. Mar sheirbhís ionchúisimh, ní mór dúinn fíor-smacht a fheidmiú agus measúnú á dhéanamh againn an bhfuil na taifid sin ábhartha i ndáiríre mar, mura bhfuil siad ábhartha, ní féidir údar a thabhairt iad a nochtadh mar gheall ar a n-íogaireacht.

Mar gheall ar an íogaireacht agus phríobháideacht a bhaineann le cuid den ábhar, tá go leor le rá maidir le maoirseacht bhreithiúnach ar nochtadh íogair. Ó 2018 i leith, cuireann alt 19A den Acht um Fhianaise Choiriúil 1992 próiseas i bhfeidhm chun maoirseacht bhreithiúnach a dhéanamh maidir le taifid chomhairleoireachta a nochtadh chomh maith le foráil a dhéanamh d'ionadaíocht dhlíthiúil ar leithligh don íospartach ag aon iarratas cúirte den sórt sin. Moladh i dTuarascáil Uí Mháille ar Chosaint Finnéithe Leochaileacha, a raibh Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí rannpháirteach inti, go gcuirfí foráil den chineál céanna i bhfeidhm do thaifid leighis. Tá catagóirí eile sonraí íogaire ann freisin ina bhféadfaí próiseas maoirseachta breithiúnach den chineál céanna a úsáid go húsáideach.

Ar deireadh, i bhfianaise an tírdhreacha atá ag athrú trína mbaineann dúshláin shuntasacha don ionchúiseamh agus don chosaint araon le méid agus cineál na sonraí atá le hathbhreithniú agus le nochtadh, is mithid dom a mheas an bhfuil bealach níos éifeachtaí ann chun doiciméid ábhartha a shainaithint lena nochtadh. Is iad na daoine sa seomra seo, a bhfuil taithí dhomhain oibríochtúil ag go leor acu agus an tairbhe a bhaineann le dearcadh ionchúisimh agus cosanta araon, an áit is fearr chun measúnú a dhéanamh ar cad a oibreoidh – mar shampla ceanglas a thabhairt isteach chun ráiteas cosanta a chur ar fáil nó an bhfuil bealach eile ann chun ceanglas in-fhorfheidhmithe a thabhairt isteach ar gach páirtí chun dul i mbun oibre go luath maidir le hábharthacht. I bhfianaise éabhlóid na sonraí agus an tionchair ar ionchúisimh, is léir go bhfuil na nósanna imeachta reatha sáraithe ag an ré dhigiteach. Tá sé de dhualgas orainn an díospóireacht ar an ábhar seo a bhogadh ar aghaidh agus is rud é seo a bheidh m'Oifig ag iarraidh a dhéanamh in 2024.

Íospartaigh na Coireachta

Ag bogadh anois go dtí ár seisiún níos déanaí ar maidin. Más ionann fóin chliste agus an t-athrú cluiche is mó i dtírdhreach an cheartais choiriúil le blianta beaga anuas, ní mór an tAcht um Cheartas Coiriúil (Íospartaigh na Coireachta), 2017 a bheith gar don dara ceann. Is deis níos fearr d'íospartaigh páirt fhiúntach sa phróiseas é go leor den mhéid atá an tAcht ag iarraidh a bhaint amach. Ar ndóigh, chuir an tAcht um Íospartaigh Treoir an AE maidir le híospartaigh i bhfeidhm agus rinneadh meastóireacht ar an Treoir sin ó shin, rud a d'fhág go raibh togra ón gCoimisiún i mbliana chun tús a chur leis an obair ar an athbhreithniú ar an Treoir um Chearta Íospartach arb é is aidhm di níos mó tacaíochta a áirithiú do rannpháirtíocht éifeachtach íospartach in imeachtaí coiriúla.

Bhí mé ag iarraidh plé a bheith agam inniu faoi cheist seo na rannpháirtíochta agus faoin gcaoi a suíonn sé sin inár gcóras dlí coiteann sáraíochta in éineacht le cearta trialach córa. Bhíomar ag iarraidh a fháil amach freisin a mhéid atáimid, mar ionchúisitheoirí, ag iarraidh spríocanna comhthreomhara a bhaint amach anois – táimid ag ionchúiseamh cáis chun toradh cóir a bhaint amach agus ag an am céanna táimid ag iarraidh a chinntiú go bhfuil tacaíochtaí cuí ag finnétithe agus íospartaigh chun cur ar a gcumas an fhianaise is fearr a thabhairt le linn an phróisis. Go praiticiúil, d'fhéadfadh sé go gciallódh sé seo breathnú as an nua ar conas is féidir tacú le híospartaigh le linn croscheistiú chun a chinntiú go dtuigeann siad ceist go hiomlán agus go bhfuil an ceistiú cothrom agus ábhartha. Ciallaíonn sé freisin gur chóir dúinn a bheith ag moladh go láidir do bhearta speisialta nuair a cheapann muid go bhféadfadh siad a bheith oiriúnach.

Agus muid ag smaoineamh ar conas an plé seo a chumadh inniu, leathnaíomar ár bhfócas d'aon ghnó thar an íospartach chun dearcadh daoine cúisithe a chur san áireamh freisin. Tá sé seo tábhachtach mar ní hamháin go bhfuil suim againn mar ionchúisitheoirí a chinntiú go bhfuil ionadaíocht iomlán ag tuairimí na n-íospartach, ach freisin go seasann cearta an chúisí agus go bhfuil gach fíoras cóir.

Ar chúiseanna éagsúla, ní minic a thugann duine cúisithe fianaise sa chúirt. Dá bhrí sin, tá sé ríthábhachtach go mbeadh deis ag daoine atá faoi dhrochamhras míniú a thabhairt i Stáisiún na nGardaí. Tá sé tábhachtach

machnamh a dhéanamh go háirithe ar chearta duine leochaileach atá faoi dhrochamhras agus tacú lena n-iarrachtaí a leagan d'imeachtaí a chur in iúl más mian leo. Agus níl aon dabht ach go dteastaíonn cúnaimh i gcás roinnt daoine leochaileacha a bhfuil amhras fúthu. Ceann de na moltaí i dTuarascáil Uí Mháille ná go gcuirfí idirghabhálaithe ar fáil i Stáisiúin na nGardaí ní hamháin d'íospartaigh leochaileacha ach do dhaoine leochaileacha a bhfuil amhras fúthu. Ba mhaith liom tacú go croíúil leis an moladh sin arís ar maidin.

Ba mhaith liom buíochas a ghabháil roimh ré lenár gceathrar painéalaithe as aontú páirt a ghlacadh i bplé anseo linn ar maidin maidir le cuid de na ceisteanna seo. Tá Éilis Brennan, Abhcóide Sinsir, againn, Tom O'Malley, Abhcóide Sinsir, agus an Dr John Taggart ó Ollscoil na Ríona, Béal Feirste, chomh maith lenár Noreen Landers féin, Ceann an Aonaid um Chionta Gnéasacha a bheidh ina chathaoirleach ar an bplé.

Má bhí fóin chliste agus Acht na nÍobartach ar cheann de na hathróirí cluiche is mó le tamall anuas, is cosúil anois go mbeidh an Intleacht Shaorga agus an Chibearchoireacht ina dúshlán méadaitheach d'Imscrúdaitheoirí agus d'Ionchúisitheoirí sna blianta amach romhainn. Tá seirbhísí ionchúisimh agus forfheidhmiú an dlí ar fud an domhain ag dul i ngleic leis na rioscaí agus na deiseanna a bhaineann le meaisínfhoghlaim agus leis an Intleacht Shaorga ghiniúnach.. Bhí m'Oifig ag iarraidh tuilleadh oideachais a chur uirthi féin agus inniu tá cuireadh tugtha againn don Bhleachtair Sársint Paul Johnstone labhairt linn, ní hamháin faoi IS, ach faoi na scileanna a bheidh ag teastáil ó ionchúisitheoirí agus imscrúdaitheoirí ag dul isteach sa 4ú haois thionsclaíoch seo, mar a thugtar air.

Dúshlán Straitéiseacha, Athchóiriú agus Ról na Seirbhísí Ionchúisimh

Baineann na saincheisteanna seo go léir a bhfuilimid ag plé leo inniu le gníomhartha atá i Ráiteas Straitéise na hOifige 2022-2024 agus na pleananna bliantúla a eascraíonn as sin. Tá a fhios ag na daoine agaibh a oibríonn liom in Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí go bhfuil claonadh agam labhairt go leor faoi chur i bhfeidhm ár Straitéise. Tá sé seo amhlaidh toisc go raibh sé mar thoradh ar cheardlanna fairsinge leis an bhfoireann chun na príomhthosaíochtaí atá againn a aithint agus muid ag forbairt inár dtimpeallacht athraitheach. Dóibh siúd agaibh nach bhfuil cur amach acu ar ár Straitéis, má léann tú í, tá súil agam go n-aithneoidh tú sraith shoiléir spriocanna a thacóidh linn seirbhís ionchúisimh chothrom neamhspleách agus éifeachtach a sholáthar thar ceann mhuintir uile na hÉireann; seirbhís ionchúisimh atá comhdhéanta ní hamháin d'Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí, ach freisin ár bpainéal abhcóidí ionchúisimh, ár nAturnaetha Stáit agus an Garda Síochána a dhéanann ionchúiseamh thar ár gceann i bhformhór na gcásanna Cúirte Dúiche ar fud na tíre. Tá súil agam go n-aithneoidh tú fíis de sheirbhís ionchúisimh a bhfuil meas aici ar shaineolas, ar ardchaighdeán agus ar chultúr foghlama, chomh maith le tiomantas chun a chinntiú go bhfuil na córais TFC agus bainistíochta i bhfeidhm againn chun seirbhís ionchúisimh den chéad scoth a sholáthar. Mar fhocal scoir, tá súil agam go n-aithneoidh tú inár Straitéis uailmhian don tseirbhís ionchúisimh ról lárnach a imirt maidir le feabhsuithe a chur i bhfeidhm ar an gcóras trí chomhoibriú le codanna eile den chóras ceartais choiriúil agus lenár gcomhghleacaithe AE agus idirnáisiúnta.

I bhfianaise an tsaineolais dhomhain atá i seirbhís ionchúisimh na hÉireann, agus neamhspleáchas na smaointeoireachta a thagann ón meascán de chúlra ionchúisimh agus cosanta atá ionsuite inár gcóras – tá fíorchumas ann dúinn sa tseirbhís ionchúisimh ról ceannaireachta a imirt, mar aon le cleachtóirí cosanta coiriúla, gníomhaireachtaí Stáit agus an tsochaí shibhialta a bhfuil ionadaíocht acu anseo inniu, a chinntiú go gcuireann ár dtaithe oibríochtúil chomhchoiteann bonn eolais faoin mbeartas.

Mar shampla, thagair mé níos luaithe dár n-eolas comhchoiteann faoi na deacrachtaí reatha a thagann chun cinn leis an gcóras nochtta atá ann cheana féin. Tá sé de dhualgas orainn, dar liom, an bealach chun cinn a aithint seachas a bheith ag fanacht le daoine eile an fhorbairt polasaí seo a thionscain.

Dúshlán comhchoiteann eile atá romhainn i láthair na huaire ná conas is fearr moilleanna a laghdú maidir le cásanna a chur chun cinn ag gach leibhéal cúirte. Mar ionchúisitheoirí feicimid an t-anacair a bhíonn ag moill ar na híospartaigh agus ar na finnétithe agus tá a fhios againn freisin an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag moilleanna ar dhaoine cúisithe. Tá an tionchar a bhíonn ag moilleanna ar chaighdeán na fianaise is féidir a thabhairt sa chúirt freisin.

Tá aitheantas tugtha don ghá le níos mó breithiúna agus níos luaithe i mbliana gheall an Rialtas go gceapfaí 44 breitheamh nua roimh dheireadh 2024, faoi réir leasuithe áirithe a bheith ar siúl. Cuirimid fáilte roimh an bhforbairt seo atá deartha chun cabhrú le dul i ngleic le moilleanna sa Chóras Ceartais Choiriúil. Is léir, áfach, fiú má cheaptar na breithiúna seo ar fad, nach mbainfear a leas as mura dtiocfaidh méadú ar an gcumas ar fud an chórais ceartais choiriúil a bheith in ann freastal ar na cúirteanna nua seo. Teastaíonn acmhainní leanúnacha chuige sin ach éilíonn sé orainn freisin nuáil a dhéanamh agus muid féin a eagrú níos fearr. Chun é sin a dhéanamh, teastaíonn comhoibriú níos doimhne idir dlíodóirí ionchúisimh agus cosanta na seirbhísí cúirteanna, na breithiúna, chomh maith le gníomhaithe ó Phromhadh, ó na Gardaí agus ón tSeirbhís Phríosúin. Tá an Roinn Dlí agus Cirt ag cabhrú leis seo trí thacú leis an nGrúpa Oibre um Pleanáil Bhreithiúnach, ar fóram é chun cumarsáid a dhéanamh faoin dul chun cinn maidir le cur i bhfeidhm Thuarascáil an Ghrúpa Oibre um Uimhreacha Breithiúnacha. Feicimid freisin ról tábhachtach do ghrúpaí Úsáideoirí Cúirte chun tacú le dea-chumarsáid maidir le haon chonstaicí sistéamacha ar chásanna a chur chun cinn.

Is fúinne atá sé a chinntiú go bhfuil úsáid mhaith á baint as am breithiúnach, am na nAbhcóidí agus go deimhin ár gcuid ama agus ár n-iarrachtaí go léir. Tá sé de fhreagracht orainn freisin a chinntiú go bhfuil an oiread cinnteachta agus is féidir sa chóras d'íospartaigh, do dhaoine cúisithe, d'fhinnétithe agus go bhfuilimid dírithe ar a dtaithe chomh maith le bheith dírithe ar reáchtáil éifeachtúil agus éifeachtach an chórais.

Níl aon amhras ach go bhfuil an leibhéal gníomhaíochta sna cúirteanna i láthair na huaire dian. Tá méadú suntasach tagtha ar ghníomhaíocht na Príomh-Chúirte Coiriúla go háirithe agus ceapadh breithiúna breise ag méadú ó chúigear go deichniúr le blianta beaga anuas. Mar thoradh air sin, tá méadú an-suntasach tagtha ar shuíonna, trialacha agus liostaí Cúirte a bhfuil an tseirbhís ionchúisimh agus daoine eile ag tacú leo.

Thug an méadú ar líon na mbreithiúna léargas ar an ngá atá le hacmhainn a mhéadú i gcodanna eile dár gcóras ceartais choiriúil ionas go mbeidh dóthain ionchúisitheoirí, abhcóidí, cleachtóirí cosanta coiriúla ann.

Ba mhaith liom aitheantas a thabhairt don mhéadú atá tagtha ar mhaoiniú na seirbhíse ionchúisimh le roinnt blianta anuas mar fhreagairt ar bhrúnna méadaithe ar fud an chórais. Ba mhaith liom aitheantas a thabhairt freisin don smachtbhanna a rinneadh le déanaí chun táillí cúnamh dhlíthiúil a mhéadú, lena n-áirítear táillí abhcóidí, faoi 10% ó 2024 mar chéad chéim thábhachtach chun laghdú ar tháillí gan íoc a athbhunú. Tá sé riachtanach do riar an cheartais gur leor leibhéal luacha saothair chun daoine a mhealladh agus a choinneáil chun obair sa dlí coiriúil.

Labhair mé go leor ar maidin faoi na dúshláin atá romhainn ar fad. Críochnóidh mé, áfach, ag rá freisin go bhfuil sé tábhachtach freisin luach na hoibre atá á déanamh ar fud an chórais ceartais choiriúil a mheas, agus an tábhacht a bhaineann le seirbhís ionchúisimh agus cosanta dea-fheidhmiúil don smacht reachta.

Sula gcríochnóidh mé, ba mhaith liom an deis a thapú aitheantas a thabhairt do sheirbhís bheirt Aturnaetha Stáit atá ag dul ar scor, bhí Donal Dunne ina Aturnae Stáit do Chontae Laoise ar feadh 32 bliain sular éirigh sé as i mí Dheireadh Fómhair agus Geraldine Gillece, ár nAturnae Stáit do Chill Dara Theas agus do Chill

Mhantáin Thuaidh, a ceapadh sa mhí chéanna le Dónal i 1991, go foirmiúil Dé hAoine seo chugainn, an 1 Nollaig. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil leo beirt as an 32 bliain a chaith siad sa tseirbhís phoiblí

Mar is gnáth, ba mhaith liom buíochas a ghabháil libh go léir – foireann m’Oifige, ár n-aturnaetha stáit go léir agus an iliomad abhcóidí neamhspleácha a dhéanann ionadaíocht thar ceann an ionchúisimh as bhur dtiomantas agus bhur ndianobair ar fad le bliain anuas, chomh maith leis na páirtithe leasmhara eile sa chóras dlí coiriúil, ar a bhfuil go leor acu anseo inniu. Mo bhuíochas libh as bhur dtacaíocht agus bhur gcomhoibriú leanúnach agus as bheith linn inniu.